

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת נח

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. נח משתכר, מעשה חם וקללתו
- ה. עשרה דורות מנח עד אברהם
- ז. ציווי בניית התיבה
- ט. נח שולח את העורב והיונה
- י. מעשה מגדל בבל
- י. כניסת נח לתיבה ותחילת המבול
- פ. פירוט צאצאי נח ושבעים האומות
- פ. ברכת השי"ת לנח וצאצאיו
- ר. יציאת נח מן התיבה ושבועת ד'
- ת. המבול וסימומו

שאלה לשולחן שבת

"ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה"

יש לבאר מדוע התורה הקדימה את אכילת האדם ("לך") לאכילת הבהמות והחיות ("ולהם") הרי הגמרא (ברכות מ.) כותבת: "דאמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו שנאמר: 'ונתתי עשב בשדך לבהמתך' והדר - 'ואכלת ושבעת'." ולכאורה היה מדויק יותר לכתוב: "והיה להם ולך לאכלה"?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"שלוש מאות אמה ארך התבה המשיים אמה רחבה שלשים אמה קומתה"

במדרש מובא שישנה טענה כלפי נח, שלא התפלל על אנשי דורו כדי שינצלו מן המבול. מדותיה של התיבה שהצטוו לבנות היו ל' אמות גובהה, ג' אמות רחבה וש' אמות אורכה, ביחד - ל,ש,ג. האותיות שלפני אותיות אלו הן- כ,ר,מ. ולאחריהן- מ,ת,ס. כאן רמוזה הטענה כלפי נח שלא התפלל על דורו, דהיינו, האותיות מ,ת,ס, רומזות על כך שסתם נח את תפילתו, לכן הוצרך לבנות תיבה שמידותיה היו - ל,ש,ג. ומכיון שלא התפלל נכשל לאחר המבול בכרם. (ר' יהונתן איבשיץ)

"בא אתה וכל ביתך אל התבה"

כתוב בגמרא (נדה סא.) שעוג מלך הבשן וסיחון מלך האמורי היו אחים ששניהם נולדו לאחיה בנו של שמחזאי המלאך שירד לארץ, כמובא בסוף פרשת בראשית: "זיראו בני האלקים את בנות האדם כי טובות הנה, ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו" (ו,ב). ולכן הם נקראו "נפילים" משום שנפלו מהשמים ושעוג נקרא 'הפליט' מפני שפלט מן המבול. ומפורסם המדרש אודות עוג שניצל על ידי שהיה על התיבה מבחוץ. אך יש לתהות כיצד ניצל סיחון מן המבול? הראשונים על התורה כתבו שתי אפשרויות לדבר: א. אמו של עוג מת בעלה טרם שילדה את סיחון, והלכה והתחתנה עם נח מיד לפני המבול לאחר שמתה אשתו הראשונה, נעמה. ב. אם עוג הייתה אשת חם ונתעברה מאביו של עוג שוב לפני המבול. אמנם, במדרש בסוף פרשת וזאת הברכה כתוב שעוג וסיחון לא הגיע המבול לקרסוליהן. ומענין לענין באותו ענין, הנצי"ב כתב שמפסוק זה נלמד שנח הכניס איתו לתיבה אף את עבדיו ורכושו ובהמותיו. ולפי זה נוכל לחדש שסיחון או אמו המעוברת היו אולי עבדים לנח ולכן אף הם ניצלו ממי המבול.

"ויחי שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה"

בעשרה דורות שבין אדם הראשון לנח המופיעים בחומש בראשית, כתוב על כולם את המילה 'וימת' כמו בפסוק: "ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע מאות שנה וימת". ויש לבאר מדוע בשונה מעשרת הדורות שבין אדם לנח, עשרת הדורות שבין נח לאברהם לא כתוב בהם את המילה 'וימת' ויש לומר: א. כי בשעת סיפור הדברים עודם היו בחיים כמו יעקב שהיה אצל ישיבתו של עבר. (ספורנו) ב. כי משיח בית דוד מגיע מזרעו של שם ולא תהיה בו מיתה. (רבינו בחיי) ג. כי בני ישראל שמזרעו של שם יזכו לתחיית המתים. (אגרא דכלה) ד. שם נכנס בחיים לגן עדן ומשום שלא רצה הכתוב לפרסם זאת, השמיט את המילה וימת מכל העשרה דורות. (קרבן העני) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

בשעה טובה ועוצלחת!
הופיע ויצא לאור עולם
בסייעתא דשמיא!

ניתן להשיג ב"מקרא"
הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

עם הספר
החדש,
זה הרבה
יותר נח...

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

ניתן גם להשיג את הספר בירושלים
בחנויות הספרים: "שנקיס" ו"ספרי
הישיבה"

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. משך המבול
- ב. אנשי דור הפלגה מצאו בארץ שנער
- ג. עיר בכנען
- ד. "כי השחית כל בשר את ____"
- ה. "את האלוקים ____ נח"
- ו. "____ את כל היקום"
- ז. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ח. סוג של גזל
- ט. מילה נרדפת ל"חטף"
- י. בתו של הרן, שיצאה לגור בחרן
- כ. שנים מבני חם
- ל. מחומרי הבנין של המגדל
- מ. נבנה בארץ שנער
- נ. עיר שבנאה אשור
- ס. מבני כנען
- ע. בו נראית הקשת
- פ. התיבה הלכה על-
- צ. בצורה זו נברא האדם
- ק. אות ברית ד' שלא יביא עוד מבול
- ר. בנו של פלג
- ש. גילו של נח בזמן המבול
- ת. הרן מת על פניו (רמז: אביו)

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שניים מבני כוש
- ב. נשלח בפעם הראשונה מהתיבה
- ג. אחד מבני יפת
- ד. הוא היה גיבור בארץ
- ה. שניים מבני יקטן
- ו. ברכת ד' לשורדי המבול: "____"
- ז. בנו של גומר ונכדו של יפת
- ח. עיר שבנאה אשור
- ט. בנו של הרן אחי אברם
- י. אחד מבני יפת
- י. אחד מבני יפת
- ל. מילה נרדפת ל-"וימתין" ו-"ויחכה"
- ם. מקורות מי המבול (2)
- ן. אחד מבני יפת
- ס. עוד אחד מבני יפת
- ע. "יצר לב האדם ____ מנעוריו"
- ף. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ץ. מעונות השנה המוזכרות בפרשה
- ק. נח היה איש-
- ר. חלון התיבה, ויש אומרים אבן טובה
- ש. מבני ארם
- ת. סוג של בהמות מהם הביא נח שבעה לתיבה

ואלה שמות

"זכוש ילד את נמרד הוא החל להיות גבר בארץ"

מה היה השם של הבן של נמרוד? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

נאמר על נח: "כי אותך ראיתי צדיק לפני", (ז,א) למה צדיק? לפי שהיה עושה צדקות עם כל אשור היו בתיבה. בהתחלה, בימי אדם הראשון, היו החתול והעכבר בביתו שותפים זה עם זה. יום אחד, נכנס תחרות בליבו של עכבר על חתול, והלך אצל אדם. אמר לו: "אדוני! תן לי רשות על החתול להורגו, שהוא גנב וקוביוסטוס!". אמר לו האדם: "הואיל וספרת עליו לשון הרע, תהיה אתה לו למאכל!" מיד קפץ החתול על העכבר והרגו. כיון שראו בניו של עכבר וזוגתו כן, ברחו לסעיפי ההרים ולנקיקי הסלעים ולחורי עפר, באמרם: "עוד לא תהיה לנו פליטה מפני החתול אויבנו!" עד ימיו של נח שבא והכניסם לתיבה. יום אחד היה החתול וזוגתו עומדים זה אצל זה. אמר לה החתול: "זכרני כשהייתי תינוק, הביא לי אבא ממשפחתו של זה ואכלתיו והיה טוב למאכל, ועתה ארדוף אחריו ואשיגנו ואוכלנו". כיון ששמע העכבר כדברים הללו, נס מפניו, רדף החתול אחריו ונעשה לו נס ונזדמן לו חור אחד ונכנס שם. הכניס החתול את פיו בחור כדי להוציאו מתוכו, ונשכו העכבר. אך גם החתול קרע לו בציפורנו את שפתו התחתונה של העכבר כחצי זרת. לאחר מכן, הלך העכבר אצל נח ואמר לו: "איש צדיק, עשה לי צדקה ותפור לי מה שקרע לי החתול אויבי". אמר לו: "לך והביא לי נימת שערו". הלך אצל החתול עצמו, מצאו ישן, תפס משערו, חזר לנח ותפר קרעו. ולזה נקרא נח איש צדיק. (ע"פ מדרש בראשית רבתי מיסודו של רבי משה הדרשן) ויש להוסיף: שבפרק שירה אומר החתול: "ארדוף אויבי ואשמידם..." והעכבר אומר: "ואתה צדיק על כל הבא..."

מילה בפרשה

**דוד גיבור ואחי סומא,
נתן לחוסף מהלומה,
פעם נח ופעם בתנועה,
לממלכה אחת עד שהגיע.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תפרסם אי"ה בגליון הבא

שעשועי דאורייתא

"ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה"
אלו ששה אירועים נוספים בתורה ארכו 40 יום?
(מתוכם עוד אחד בפרשתנו)

מצאו נא בפרשה:

1. מילה בת תשע אותיות.
2. נכד וסבא בעלי שם זהה.
3. פסוק המתחיל והמסתיים באותה המילה.
4. תשע שמות של פרשות. (כתיב)
5. שני פסוקים שמסתיימים באות ס'.
6. מילה בת ארבע אותיות ששולש מתוכן זהות.

ושפני טמוני חול

מאיזה בעל חיים הכניס נח לתיבה זמר אחד ושתי נקבות?

"הבה נרדה ונבלה שם שפתם"

יש לתהות, מדוע כשירד הקב"ה להעניש את בוני המגדל, ירד עם המלאכים, ולא רק לבדו? מבאר ר' יעקב קמינצקי, משום שבאותה העת שהפיצם על פני כל הארץ ובלל את שפתם, אף חילקם לאומות שלכל אומה יש מלאך האחראי עליה, ולכן הביא כבר מההתחלה את המלאכים איתו.

"וימלא הגשם"

המילה 'וימלא' מופיעה במקום נוסף אחד בתורה: 'וימלא העם מלהביא'. יש לומר שהדבר רומז למאמר חז"ל (תענית ח:): 'ואמר רבי יוחנן אין הגשמים נעצרים אלא בשביל פוסקי צדקה ברבים ואין נותנין'. דהיינו שוימלא הגשם מפני וימלא העם מהביא. (מלא העומר)

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת נח מסופר שהתיבה נחה על פסגת הרי אררט, "ותנח התבה.... על הרי אררט".
בפרשת נח ישנם 153 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:
"הפסגה" = בגימטריא = 153

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: כיצד יתכן שאדם יעשה קידוש לביל שבת, ולא ישתה טיפה אחת מהכוס שקידש עליה - ועדיין יפטר ויצא ידי חובת קידוש? - אם נשפך היין, יביא יין אחר ויברך רק הגפן (ואם היה לפניו בשעת הברכה אפילו לא יברך הגפן שנית). (שו"ע רע"א ומ"ב שם) **לסדר את הפרשה** - "זית טרף בפיה". **חידון א' ת'** - ארבעים יום ולילה, בקעה, גרר, דרכו, התהלך, וימח, זרע, חמס, טרף, יסכה, כוש כנען, לבנים, מגדל, נינה, סיני, ענן, פני המים, צלם אלוקים, קשת, רעו, שש מאות, תרח. **חידון א' ת' הפוך** - סבא סבתא, עורב, מגוג, נמרוד, דקלה חוילה, פרו ורבו, אשכנז, כלה, לוט, מדי, משרך, ויחל, שמים תהום, יון, תירס, רע, חורף, קיץ, צדיק, צוהר, מש, טהורות. **שעשועי דאורייתא** - "ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התבה", 3 פעמים שמשוה שהה בהר סיני, ימי אבל יעקב, ימים שהמרגלים תרו את הארץ. 1. "למשפחתיהם". 2. נחור אבי תרח אבי נחור. 3. "כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל". 4. וירא, תולדות, ויצא, וישלח, מקץ, ויחי, בא, שלח, ודברים. 5. "ותשחת הארץ לפני האלקים ותמלא הארץ חמס", בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס". 6. "לקלל". **ואלה שמות** - מרדוך. (ספר הישר) **מילה בפרשה בראשית** - נחש. "הקוסם הדגול בא" - הקסם שנקרא 'ניחוש' וכישוף וקסם אף מכונים: 'נחש', 'גילה מספר שנחבא - ניחש, 'עם מלך שרצה לעזור' נחש מלך עמון, שרצה לעזור את עינם הימנית של בני ישב גלעד, 'שרץ ערמומי להיקבר' - הכוונה לשרץ הנחש. **טמונות בפרשה** - 1. "וארובות השמים" (ז,יא) 2. "ואת הסיני" (י,טו) 3. מה+בול=מבול, וגם שם החודש: מרחשון - 'ירח בול', מה גם שיש האומרים שהמבול החל בחודש זה. 4. "הקשת" (ט,יד) 5. "היונה.. עלה זית טרף בפיה" (ח,יא) 6. "ואת המגדל" (יא,ה) 7. שעועית מש: "ומש" (י,כג) 8. "בלל... שפת כל הארץ" (יא,ט) 9. סבתא - "סבתה" (יז,י) 10. "ויקח שם ויפת את השמלה" (ט,כג) 11. "ותירס" (יב,י) 12. 'שהתינוק בן יומו חי אין אתה צריך לשמר מן העכברים' (רש"י ט,ב) 13. "להבים" (יג,י) 14. "צהר תעשה לתיבה" חלון או מרגלית (רש"י, ו,טז) 15. "ויטע כרם וישת מן היין" (ט,כ) **טמונות בהפסדה** - 1. "בשצף קצף הסתרתני פני" (נד,ח) 2. "זיתדותיך חזקי" (נד,ב) 3. "הוי כל צמא לכו למים" (נה,א) 4. "יגור אפס" (נד,טו) **שאלה לשלחן ההג סוכות** - שאלנו: מדוע בסוכות אנו מברכים 'לישב בסוכה' על כל אכילה בשבעת ימי החג ואילו בפסח נפסק לברך 'על אכילת מצה' רק בלילה הראשון ולא בשאר הימים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. ההבדל הוא שהאוכל מצה בשאר הימים הוא אוכל להשביע רעבונו, ואנוס לאכול מצה ולא חמץ להנאת גופו, אבל על ישיבה בסוכה וודאי אי אפשר לומר שזוהי הנאת גופו. (כלבו) 2. יכול האדם להתקיים שבוע בלא מצה ויאכל דברים אחרים, אבל לא יכול לחיות שלושה ימים ללא שינה, ולכן על הסוכה יש לברך. (בעל המאור) 3. הנס עם המצה התרחש רק ביום הראשון של פסח (יציאת מצרים עצמה), ובסוכות כל יום ויום נוסף היה נס וענגי כבוד.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

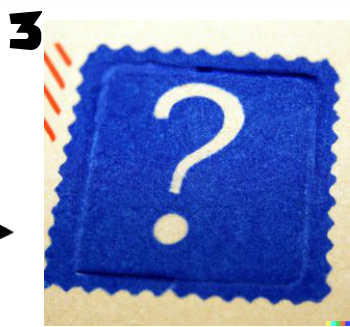
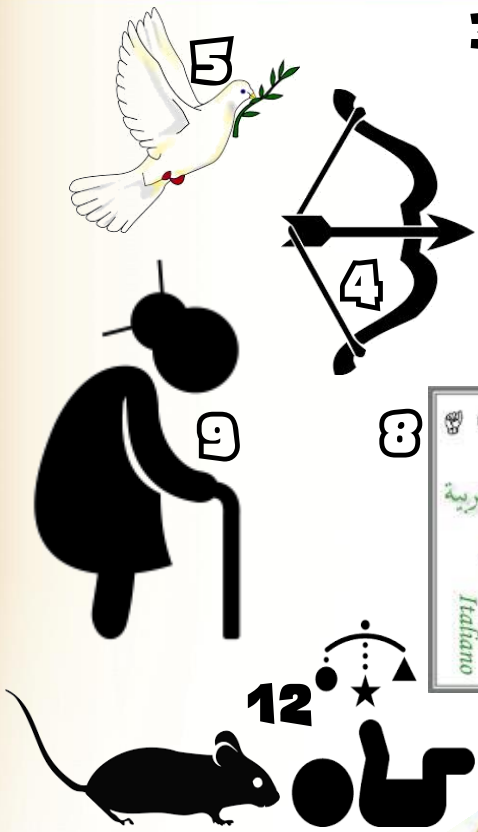
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות:
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגמיל קשה

'מחשבה טובה'
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
 'חלקים כצפורן' (רש"י ג, כא)

הפטרת נה "רני עקרה" (ישעיהו נד' א' - נה' ה')

טמונות בהפטרה

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
 לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775